

**ONTWERP
CONCLUSIES VAN DE WERKGROEP “WERKING VAN HET BENELUXPARLEMENT”**

I. Antecedenten en feitelijke gegevens

Kritieken op gouvernementele en parlementaire Beneluxsamenwerking

- › Gebrek aan politieke sturing van de kant van het Comité van Ministers op de Beneluxsamenwerking (IOB-rapport)
- › Nederlandse kritiek op het functioneren en de rol van het Beneluxparlement (motie Verheijen/van Bommel)

Standpunt van de drie regeringen

De regeringen van de drie landen hebben recent en herhaaldelijk duidelijk te kennen gegeven te willen doorgaan met de Beneluxsamenwerking en het Beneluxparlement. Zo bijvoorbeeld :

- › de heer Frans Timmermans, minister van Buitenlandse Zaken, Nederland
- › de heer Jean Asselborn, minister van Buitenlandse Zaken, Luxemburg
- › de heer Jean-Claude Juncker, eerste minister, Luxemburg
- › de heer Didier Reynders, minister van Buitenlandse Zaken, België
- › de heer Kris Peeters, minister-president, Vlaanderen

Standpunt van de drie delegaties

- › de Belgische en Luxemburgse delegaties volgen het standpunt van de drie regeringen
- › de Nederlandse delegatie wil een verdere Nederlandse betrokkenheid bij het Beneluxparlement afhankelijk maken van het daadwerkelijk realiseren van enkele veranderingen in de werkwijze en de taakopvatting van het parlement. Zij wil over die veranderingen een open en constructief gesprek aangaan met de collega's uit de parlementen van België en Luxemburg

II. Juridisch-technische basis van het Beneluxparlement

- Het ‘*Verdrag tot herziening van het op 3 februari 1958 gesloten verdrag tot instelling van de Benelux Economische Unie*’ erkent het Beneluxparlement expliciet als één van de vijf instellingen van de Unie. Dit verdrag is voor onbepaalde tijd gesloten. Artikel 39, tweede lid, staat iedere Verdragspartij toe het verdrag op te zeggen mits een opzeggingstermijn van drie jaar. Deze opzegging is niet mogelijk de eerste 10 jaar na inwerkingtreding van het verdrag. De beëindiging van de deelname van een van de landen aan het Beneluxparlement langs de weg van de opzegging van het “moederverdrag” kan pas vanaf 1 januari 2022.
- De interne werking van het Beneluxparlement wordt geregeld door de ‘*Overeenkomst tussen België, Nederland en Luxemburg nopens de instelling van een Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad*’ die momenteel het voorwerp uitmaakt van een herziening. Het Beneluxparlement kan akkoord gaan met het op 7 mei 2013 informeel meegedeelde ‘*Ontwerpverdrag over de Benelux Interparlementaire Assemblee*’.

III. Conclusies

Binnen de Werkgroep “Werking van het Beneluxparlement” wordt beslist dat de samenwerking wordt voortgezet, mits :

- een betere politieke sturing en optimalisering van de rol van het Beneluxparlement
- het verbeteren van de inhoudelijke ondersteuning en informatievoorziening
- een efficiëntere communicatie

Een evaluatie van de werking kan plaatsvinden op het einde van het Luxemburgse voorzitterschap, eind 2014.

Een betere politieke sturing en optimalisering van de rol van het Beneluxparlement

- De politieke sturing kan worden verbeterd.
- Prioriteiten moeten structureel en in overleg worden vastgelegd. Een tijdige betrokkenheid bij het opstellen van de jaar- en werkplannen is noodzakelijk. Het Beneluxparlement moet zich richten op hoofdzaken. Het belang van de burger moet worden vooropgesteld, bij voorbeeld grensarbeid.
- De aanbevelingen moeten beter worden geformuleerd en opgevolgd. Een terugkoppeling naar de nationale parlementen is aangewezen. Een jaarlijkse rapportage hierover is nuttig. De terugkoppeling naar de nationale parlementen kan op minder formalistische wijze gebeuren. Nu ontvangen de voorzitters van de nationale parlementen de aanbevelingen, terwijl de voorzitter van elke commissie binnen het Beneluxparlement de aanbevelingen zou kunnen sturen naar de voorzitters van de betrokken commissies in de parlementen van de drie landen.
- Het Beneluxparlement dient over een eigen jaarplan te beschikken (in samenwerking met de Unie). De informatie-uitwisseling met het secretariaat-generaal van de Benelux Unie moet verder worden uitgediept. Het is belangrijk dat de leden van het Beneluxparlement geïnformeerd worden over de werkzaamheden van de Benelux Unie zodat ze hun politiek controlerecht kunnen uitoefenen.
- Er moet ruimte voor actualiteitsdebatten zijn. Het debat rond de Fyra is hier een voorbeeld van (opvolging tijdens drie plenaire vergaderingen). Het Beneluxparlement is een goed gremium, kan een platform bieden om de nationale parlementen bij elkaar te brengen. Eventueel kan afgestemd worden voor welke aangelegenheden het Beneluxparlement voor deze functie dienstbaar kan zijn. Deze afstemming dient te gebeuren door het Permanent Comité dat, voorafgaand aan dit actualiteitendebat, zou samenkomen.
- Het is belangrijk dat de Benelux als denktank blijft behouden. De werkbezoeken betekenen een echte meerwaarde voor de leden van het Beneluxparlement.
- De parlementsleden moeten hun initiatiefrecht ten volle kunnen uitoefenen.

- De rol van de Benelux binnen Europa als laboratorium en als proeftuin moet maximaal worden benut.
 - Het Beneluxparlement en de Europese dimensie

De “politieke dialoog” of het “Barroso initiatief” omvat de mogelijkheid om in dialoog te treden met de Europese commissie over zowel beleidsdocumenten, als wetgevende akten. Dit instrument van de “politieke dialoog” is een mogelijkheid voor het Beneluxparlement om proactief op te treden en eventuele bezwaren die leven in de drie landen aan de Europese Commissie kenbaar te maken.

Concreet voorbeeld: tijdens het debat met de heer Omtzigt werd ervoor gepleit om twee voorstellen van het Witboek over Pensioenen aan een kritisch onderzoek te onderwerpen en tevens na te gaan op welke wijze in de toekomst, vanuit de context van grensoverschrijdende arbeid, dergelijke pensioenvraagstukken met elkaar kunnen worden overlegd. Het Beneluxparlement zou daarover de dialoog kunnen aangaan met de Europese Commissie.
 - Het Beneluxparlement en de Interparlementaire dimensie

De structurele samenwerking met de Nordic Council en de Baltic Assembly werd voortgezet. De deelname aan de conferenties is themagericht.

Samenwerking met andere parlementaire samenwerkingsverbanden zoals Visegrad en GUAM zijn occasioneel en eveneens themagericht.

De internationale delegaties worden enkel uitgenodigd voor de plenaire zomerezitting en eventueel voor de conferenties waarbij hun inbreng en ervaring een meerwaarde kunnen bieden.

De samenwerking met belangrijke grensgebieden, NRW, Nord-Pas-de-Calais, wordt uitgebouwd.

In de parlementaire assemblee van de OVSE worden resoluties ingediend, die gezamenlijk gesteund worden door parlementsleden van de Scandinavische en Baltische Staten. Zo zijn er recent resoluties ingediend over het Noordpoolgebied en over cyberveiligheid. Analoot aan deze praktijkvoorbeelden in de Baltic Assembly en de Noordse Raad zou het Beneluxparlement over thema’s van grensoverschrijdend belang die de drie landen aangaan gelijkaardige initiatieven kunnen nemen met het oog op resoluties in de parlementaire assemblees van de Raad van Europa, de OVSE, de NAVO, ...
- De werkgroep suggereert een aanbeveling op te stellen omtrent de politieke sturing en de voorzitter van het Comité van Ministers uit te nodigen uitleg te verstrekken over de vraag hoe nadere invulling kan worden gegeven aan deze politieke sturing.

De optimalisering van de inhoudelijke ondersteuning en informatievoorziening

▸ Commissies

De werkgroep is van oordeel dat de inhoudelijke ondersteuning en de aansturing van de commissies moet verbeteren.

Op basis van het door het Beneluxparlement vastgestelde jaarplan stelt elke commissie jaarlijks een werkplan voor.

Onderwerpen die in commissies geagendeerd worden, moeten altijd voorzien zijn van een begeleidende, inhoudelijke nota die tijdig (ten minste een week voorafgaande aan de vergadering) aan de leden van de commissie wordt toegezonden zodat zij de tijd voor overleg en afstemming met derden hebben.

Het Secretariaat-generaal van de Benelux Unie, dat over veel inhoudelijke kennis over de aanhangige dossiers beschikt, dient een nadrukkelijker rol te krijgen bij het samenstellen van nota's en dossiers voor commissies.

De informatievoorziening aan de leden dient te worden verbeterd cq. te worden gemoderniseerd. In beginsel worden vergaderdocumenten uitsluitend langs elektronische weg toegezonden.

De gestructureerde agenda's worden aangevuld met hyperlinks naar de documenten.

Op intranet worden hyperlinks ingevoerd naar documentatie (uitwisselen van informatie in een beveiligde omgeving).

Zie ook : bijlage (uitbreiding ambtelijke ondersteuning)

‣ Plenaire vergaderingen

Het aantal plenaire vergaderingen van drie maal per jaar wordt behouden.

Er wordt beslist niet systematisch tweedaagse plenaire vergaderingen te organiseren.

Het Permanent Comité zal een drietal weken vooraf beslissen één of twee dagen te vergaderen in functie van de agenda, van de aanwezigheid van een minister(s) of staatssecretaris(sen) en van internationale delegaties (op zomerzitting).

Wanneer wordt beslist de plenaire zitting te beperken tot één vergaderdag wordt voorzien in een bijkomende overnachtingsmogelijkheid de dag vooraf. Eén en ander hangt af van de goede voorbereiding, de praktische haalbaarheid, de beschikbaarheid van de minister(s), de afstemming met de fractievergaderingen en met het Permanent Comité. In deze context is de werkgroep het erover eens dat er ruimte is voor flexibiliteit en dat naar de meest efficiënte formule wordt gezocht om de plenaire vergadering te organiseren. Zo kunnen de thema's ook gegroepeerd worden of zou het Permanent Comité op zaterdagmorgen kunnen samenkomen.

Fractievergaderingen kunnen plaatsvinden tijdens een werklunch ('s middags) zodat er geen tijdverlies is en de plenaire kan beginnen om 14.30 uur en 's avonds een afsluitend diner kan plaatsvinden.

De debatten in de plenaire vergaderingen mogen zich niet beperken tot een reeks spreekbeurten. Tijdens de plenaire vergadering moet ruimte zijn voor politieke discussie.

De rol van het Permanent Comité moet hierbij worden geactiveerd. Ook het Uitgebreid Bureau kan een performant orgaan zijn om de werking van het Beneluxparlement te bediscussiëren. Het Bureau is beperkt tot 3 leden, terwijl het Uitgebreid Bureau ook de fractie- en delegatievoorzitters omvat.

Een efficiëntere communicatie

Er zijn mogelijkheden tot verbetering van de informatievoorziening. De website heeft een intranet dat nauwelijks wordt gebruikt. Dit intranet kan beter worden gebruikt en verder verfijnd.

Persknipsels over de Benelux kunnen in extenso op het intranet worden gebracht, wat mogelijk is dankzij het nieuwe contract Kamer/Senaat en Mediargus/Pressbanking

De communicatie kan proactief versterkt worden; de website is op die manier geconcipieerd zodat hyperlinks naar documenten en documentatie over agendapunten van plenaire en commissievergaderingen kunnen worden geplaatst.

Het is de bedoeling documenten nog enkel via elektronische weg te verzenden; momenteel zitten we in een overgangsfase voor agenda's en documenten.

De Handelingen zouden kunnen worden vervangen door een wat uitgebreider Beknopt Verslag terwijl de debatten in plenaire vergadering via lifestream op de website zouden te volgen zijn. De interventies zouden kunnen worden geïndexeerd. Dit veronderstelt de inzet van iemand om het beeldverslag te "taggen".